

gitmek mi zor, kalmak mı

Van'da sorunlar büyüyor:

Van terk ediliyor...

Kent yalnızlığa terkedildi...

Van'da 23 Ekim'de meydana gelen depremin ardından yaşananlar Vanlılara 'Gitmek mi zor kalmak mı?' sorusunu çokça sordurdu. İlk başlarda kalmak için daha dirençliydi Vanlılar. Kimisi 'çoluğunu çocuğunu' başka şehirlerdeki eş, dost akrabalarının yanına gönderiyor ama kendisi evini onların dönüşüne hazırlamak, yaralarını sarmak için Van'da kalıyordu. Umut vardı...

Gün geçtikçe yardım ve yaşamı yeniden kurma çalışmalarındaki dağınıklık ve insanları adeta göçe zorlasa da kalmak için sonuna kadar direniyorlardı. Çiçeği burnunda bir bakanlık olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na getirilen Erdoğan Bayraktar'ın "Van'da bir daha deprem olmaz, en güvenli yer Van'dır" şeklindeki bilimsel (!) açıklamasının ardından şehirde hayatın normale döndüğüne dair haberler yapılmaya başlandı. Bu haberleri izleyenler sanıyordu ki, Van'da yaralar sarılıyor, hepsi soğuktan korunuyor, hepsinin karnı doyuyor, hepsi kışı iyi şartlarda geçirecek. Ama öyle değildi. Öyle olmadığı ikinci depremle iyice ortaya çıktı.

İkinci deprem her şeye rağmen kalma umudunda olanları bile etkiledi. Umutlar tükendi... Ve depremlerin vurduğu şehir Van yalnızlığa terk edilmeye başlandı.

İlk depremin ardından yaşanan her türlü zorluğa direnmeye çalışan Van 9 Kasım'daki ikinci depremin ardından 'kaderine terk edilmişliği' tam anlamıyla 'terk edilerek' yaşıyor. Aslında Van'ı yıkan deprem 7,2'lik deprem olmadı. 9 Kasım'daki 5,6'lık deprem 'Doğunun incisi' Van'ı hem yıktı, hem de her gün yüzlerce kişinin terk ettiği bir şehir haline getirdi. Depremlerden önce göç alan şehir bu kez göç vermeye başladı. Belki de göç edenlerin birçoğu bir daha geri dönmeyecek.

Van'ın terk edilmesini her ne kadar depremlerle ilgiliyse de depremlerin ardından yaşananlar, yapılanlar; daha doğrusu yapılmayanlar kentin terk

edilmesine neden oldu. Deprem korkusu değil Van'ı terk ettiren sebep. İlk depremin ardından arama, kurtarma ve yardım faaliyetlerinde yaşanan düzensizlik, özensizlik ve beceriksizlik ikinci depremle adeta 'tescil' edilince çareyi kentten ayrılmakta buldu Vanlılar.

Her iki depremin ardından bölgeden gelen haberlerde değişiklik yok. Soğuk çadırlarda sobadan zehirlenen insanların, yanan çadırlarda ölen çocukların haberlerini alıyoruz. Bir türlü kurulamayan 'konteyner' in evlerden haber yok!

Kente adeta zorla gönderilen öğretmenler ders başı yapmak için çare arıyor, ama onları Van'a gönderenler onlara kalacak yer sağlayamıyor. Depremlerden etkilenmeyen TOKİ evlerinin kiralari 1000 TL'ye çıkarken hükümet olan biteni seyretmekle yetiniyor.

Van'dan gelen haberlere göre yardım dağıtım ve koordinasyonu hala çok yetersiz. Hastalık ve enfeksiyon artıyor, çadırlarda güvenlik zafiyeti var. Van'da kalmak zorunda olanlar zor şartlar altında yaşam savaşı veriyorlar. Van'da depremden sonra yaşanan koordinasyonsuzluk ve özensizlik o kadar bezdirici ki, Van'a gönüllü olarak giden yardım ekiplerinde birisi durumu şu sözlerle özetliyor: "Kentın tamamen boşaltılması ve ıssızlaştırılması doğru bir afet yönetimi değildir!"